

КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА

СИЛАБУС

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН
З ТЕАТРОЗНАВСТВА

Освітній рівень	Другий (магістр)	Курс	1
Ступінь освіти	Магістр	Семестр	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	5
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Театрознавство»)	Лекції	22
		Семінари	10
		Практичні	
		Індивідуальні	
		Самостійна робота	118
		Семестровий контроль	Іспит (1)

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Ботунова Галина Яківна, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Botunova.pdf ORCID https://orcid.org/0000-0002-5251-5626
e-mail	gbotunova@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

«Методика викладання фахових дисциплін з театрознавства» одна із важливих дисциплін, які забезпечують педагогічну складову комплексної підготовки магістрів зі спеціалізації «Театрознавство». Цей курс

спрямований на ознайомлення здобувачів вищої освіти другого магістерського рівня із стандартами вищої освіти, організацію навчального процесу у мистецьких ЗВО, загальними вимогами до викладача і специфікою викладання фахових дисциплін зі спеціалізації «Театрознавство». Силабус даної навчальної дисципліни укладено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціалізації «Театрознавство» та вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати магістри цієї спеціалізації та алгоритм вивчення навчального матеріалу вказаної дисципліни, методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти магістратури.

Мета курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти із структурою й змістом галузевих стандартів вищої освіти України, навчальними планами й програмами зі спеціалізації «Театрознавство»;
- ознайомити майбутнього викладача із сучасними методиками викладання дисциплін у вищій школі, методологією розробки навчально-методичного комплексу із забезпечення навчального процесу, особливостями проведення всіх форм навчальних занять (лекції, семінари, практичні заняття), з формами контролю засвоєння вивченого матеріалу (заліки, іспити, колоквиуми тощо);
- сформулювати у здобувачів вищої освіти навички викладання різних фахових дисциплін з театрознавства (історико-теоретичних, театральнокритичних, прикладних та ін.).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні **знати:**

- основні нормативно-правові акти, що регулюють діяльність вищого навчального закладу і науково-педагогічного працівника;
- володіти загальними науково-теоретичними основами методики викладання навчальних дисциплін у вищих мистецьких навчальних закладах;
- базові питання методики підготовки та проведення навчальних занять, організації самостійної роботи здобувача вищої освіти та контролю їх знань;
- методичні особливості викладання різних театрознавчих дисциплін, технологію та проведення лекторського та семінарського занять, проміжного та підсумкового контролю з фахових дисциплін, необхідну базову та допоміжну літературу;
- шляхи впровадження в навчальний процес удосконалених засобів і методів навчання.

Здобувачі повинні **вміти:**

- застосувати традиційні та інноваційні принципи та методи у процесі викладання театрознавчих дисциплін у вищій школі;

- аналізувати науково-методичне забезпечення викладацької роботи: структуру навчальних планів, зміст та принципи побудови навчальних і робочих програм, силабусів з театрознавчих дисциплін;
- укласти план лекції та семінарського заняття з фаху.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких програмних компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні теоретичні та практичні задачі і проблеми у галузі сценічного мистецтва або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

СК2. Здатність управляти процесами у творчо-виробничій сценічній діяльності або навчанні.

СК3. Здатність брати відповідальність за внесок до професійних знань і практик та оцінювання результатів діяльності колективу (творчого, навчального).

СК9. Здатність застосовувати основи педагогіки та психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах мистецької освіти.

ПРН1. Володіти на високому рівні культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.

ПРН6. Розуміти умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження культурних цінностей, моральних обов'язків людини.

ПРН9. виявляти здатність до генерування нових ідей.

ПРН13. Володіти навичками творчого самостійного мислення і наукового пошуку; нормами професійної культури викладу матеріалу і наукової полеміки.

ПРН16. Знаходити відповідні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

ПРН18. Координувати та вдосконалювати процеси у творчо-виробничій сценічній діяльності або навчанні.

ПРН19. Брати відповідальність за внесок до професійних знань і практик та оцінювання результатів діяльності колективу (творчого, навчального).

ПРН21. Передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і не фахівцям. Самостійно розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (практичну і теоретичну їх складові).

ПРН22. Застосовувати основи педагогіки та психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах мистецької освіти. Знати принципи реалізації освітніх програм у вищій школі, види педагогічної діяльності і методичної роботи у вищій школі, методики навчання, які тут використовуються.

Перелік тем

Тема 1. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність ЗВО в Україні. Державні стандарти вищої освіти та їх складники.

Тема 2. Мета й завдання методики викладання у ЗВО, їх значення для формування професійно підготовленого викладача. Методи та технології навчання, їх класифікація.

Тема 3. Традиційні та інноваційні методи викладання у мистецьких ЗВО.

Тема 4. Основні форми та види навчальних занять у ЗВО. Лекція як провідна форма занять, її види, завдання, структура, основні функції. Особливості проведення лекційних занять з театрознавчих дисциплін.

Тема 5. Цілі, завдання, методика проведення семінарських занять. Особливості проведення семінару з театральної критики.

Тема 6. Види та методика проведення індивідуальних занять зі здобувачами вищої освіти у мистецьких ЗВО.

Тема 7. Навчальна та виробнича практика як важлива складова професійної підготовки театрознавця.

Тема 8. Організація самостійної роботи здобувача вищої освіти. Особливості підготовки магістерських робіт.

Тема 9. Форми та види педагогічного контролю у ЗВО. Оцінювання результатів успішності здобувача вищої освіти.

Тема 10. Науково-методичне забезпечення викладацької роботи Нормативні вимоги до складу, змісту, оформлення навчально-методичних матеріалів.

Форми та технології навчання

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують аудиторні заняття (лекції, семінари). У процесі самостійної роботи здобувачі поглиблено вивчають матеріал навчальної дисципліни, виконують завдання, у т. ч. індивідуальні. Модульні контрольні роботи виконуються поза аудиторією.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу на платформі Moodle.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для диференційного заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
		незадовільно з	не зараховано 3

35–59	FX	можливістю повторного складання	можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

90–100 – А – відмінно, повно розкрив зміст матеріалу в обсязі, передбаченому програмою; виклав матеріал грамотною мовою, точно використовуючи педагогічну термінологію, в певній логічній послідовності; показав вміння ілюструвати теорію конкретними прикладами, застосовувати її в новій ситуації при виконанні практичного завдання; продемонстрував знання теорії раніше вивчених суміжних тем, сформованість і стійкість використовуваних при відповіді умінь і навичок;

82–89 – В – добре, відповідав самостійно, без запитань викладача; може бути одна-дві неточності при висвітленні другорядних питань або у випадках, коли здобувач вищої освіти легко виправив їх після зауваження викладача.

74–81 – С – добре у викладі допущено невеликі прогалини, які не змінили зміст відповіді; один-два недоліки при висвітленні основного змісту відповіді, виправлені після зауваження викладача.

64–73 – D – задовільно неповно розкрито зміст матеріалу (зміст викладено фрагментарно, не завжди послідовно), але показано загальне розуміння питання і продемонстровані вміння, достатні для засвоєння програмного матеріалу.

60–63 – E – задовільно допущені помилки у визначенні педагогічної термінології, виправлені після кількох запитань викладача; здобувач вищої освіти не впорався із застосуванням теорії в новій ситуації при виконанні практичного завдання, але виконав завдання обов'язкового рівня складності з даної теми; при достатньому знанні теоретичного матеріалу виявлена недостатня сформованість основних умінь і навичок.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання) не розкрито основний зміст навчального матеріалу.

0–34 – F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) виявлено незнання здобувач вищої освіти більшою або найбільш важливою частини навчального матеріалу; невміння робити висновки і узагальнення; незнання визначення основних понять, законів, правил, основних положень теорії.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів

вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах, творчих роботах, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>).

Рекомендована література

1. Закон України «Про вищу освіту» / 2014 р., нова редакція/.
2. Бальме Кристофер. Вступ до театрознавства. / Кристофер Бальме; В.о. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Ф-т культури і мистецтв; Наук. ред. Богдан Козак; Пер. Володимир Кам'янець.– Львів : ВНТЛ-Класика, 2008. – 270с.
3. Барабаш Ю.Г. Педагогічна майстерність : навч. посібник / Ю.Г. Барабаш, Р. О. Позінкевич. – 2-ге вид., випр. та допов. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 392 с.
4. Біляковська О.О. Дидактика вищої школи: навч. посібник / О.О. Біляковська, І.Я. Мишанич, С.Б. Цюра. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка. – 2013. – 360 с.
5. Клековкін О. Ю. THEATRICA: Лексикон / ІПСМ НАМ України. — К. : Фенікс, 2012. — 800 с.
6. Клековкін О.Ю. Історіографія театру : Напрями. Школи. Методи. Постаті : навч. посібник / Київ. націон. ун-тет театру, кіно і телебачення імені І. Карпенка-Карого. – К.: АртЕк, 2017. – 336 с.
7. Клековкін О.Ю. Мистецтво. Методологія дослідження. Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. – Київ : Фенікс. – 2017. – 144 с.
8. Клековкін О.Ю. Театр при столику. Методологія театрознавства: Подорожній щоденник / Олександр Клековкін : ІПСМ НАМ України. — К.: Фенікс, 2013. — 432 с.
9. Кнедель Н.В. Педагогіка вищої школи: Посібник для магістрів. – К. - 2008. – 135 с.
10. Крикун О.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / О.О. Крикун. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна. – 2012. – 236 с.
11. Паві Патріс : Словник театру. – ЛНУ імені Івана Франка. – Львів. – 2006. – 640 с.
12. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. 2-ге видання, оновлене. – Київ: «Академвидав». – 2014. – 456 с.
13. Шейко В.М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посібник / В.М. Шейко, Ю.П. Богуцький, Н.М. Кушнарєнко. – Харків : ХДАК. – 2016. – 330 с.

Рекомендовані інтернет-ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
2. Вікіпідручник, відкрита та вільна бібліотека навчальної літератури. URL: <https://uk.wikibooks.org/wiki/>
3. Вимоги до публікацій та фахових видань. URL: <http://vak.org.ua/fv/>.
4. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
5. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Онлайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua/>